

Uwaga wstępna.

Działalność wydawnicza Instytutu rozwija się w trzech kierunkach

1. publikowanie wyników pracy naukowo-badawczej Instytutu;
2. opieka merytoryczna i dokumentacyjna nad pracami z poza Instytutu, podejmowanymi z inicjatywy IUA albo wchodzącymi w zakres bezpośrednich zainteresowań Instytutu;
3. współpraca z wydawnictwami państwowymi, szczególnie z "Budownictwem i Architekturą" oraz PWN, w zakresie publikacji urbanistycznych i architektonicznych.

Komitet do Spraw Urbanistyki i Architektury w piśmie z dnia 19. lipca 1955 r. zawierającym uwagi do tez wstępnych do 5-letniego planu IUA, wskazał, że w zakresie publikacji plan IUA powinien zawierać zadania koordynacji czasopism fachowych krajowych, importu czasopism fachowych zagranicznych oraz zagadnienia filmu i radio w zakresie fachowym.

Wydawnictwa własne IUA

mają służyć upowszechnieniu wyników pracy naukowo-badawczej Instytutu. W tym kierunku Instytut rozporządza następującymi możliwościami:

1. Periodykz "Prace IUA" w limitem wydawniczym 60 arkuszy autorskich rocznie. Cykl produkcyjny 9-12 miesięcy od chwili złożenia materiału /opracowanego redakcyjnie w IUA/ do druku przez wydawnictwo państwowe "Budownictwo i Architektura". Nakład zależy od ilości abonentów /wahania od 200 do 600 instytucji i osób prywatnych/. Zeszyty mniej więcej jednolite w tematyce i mogące liczyć na szerszy zbyt uzyskują nakłady wyższe - około 2.000 - i są sprzedawane w księgarniach. Ostatnie 3 zeszyty prac IUA zostały w ten właśnie sposób zakwalifikowane przez "Dom Książki".

"Prace IUA" zawierają artykuły o głębszej wartości naukowej, opracowywane w IUA lub na zlecenie IUA w tematyce mniej lub więcej związanej z kierunkiem prac naukowo-badawczych Instytutu.

2. Periodyk "Biuletyn IUA" z limitem 24 kolumn rocznie w 6 zeszytach publikowanych jako załącznik do czasopisma "Architektura" /co drugi miesiąc/.

Służy do publikowania krótszych artykułów o kierunkach i wynikach prac Instytutu i wyrażających stanowisko Instytutu w stosunku do aktualnych zagadnień życia urbanistycznego i architektonicznego.

3. Periodyk "Przegląd Dokumentacyjny IUA" z limitem 24 kolumn rocznie w 6 zeszytach jako wkładka do czasopisma "Architektura" /co drugi miesiąc, na zmianę z "Biuletynem IUA"/.

Służy do publikowania zestawień dokumentacyjnych - ~~przebieg~~ przegląd publikacji i artykułów fachowych z zakresu urbanistyki i architektury.

4. Wydawnictwa IUA na prawach rękopisu, limitowane budżetem i rozporządzalną ilością papieru do ca 100 arkuszy autorskich rocznie, w przeciętnym nakładzie 700 egzemplarzy. Przeważnie w technice maszynopisów powielanych z ilustracjami techniką fotolit, częściowo drukowane.

Zasadniczo dzielą się na 3 serie:

- a. Seria prac własnych
- b. Seria standartów
- c. seria tłumaczeń.

Cykl produkcyjny około 2 miesięcy od otrzymania przez Dział Dokumentacji materiału nie wymagającego gruntownych przeróbek redakcyjnych.

W Serii prac własnych - publikowane są prace IUA /wykonane przez pracowników IUA/lub na zlecenie IUA/ o charakterze w pierwszym rzędzie materiałów pomocniczych do projektowania oraz prace naukowo-badawcze nie dojrzałe do publikacji drukiem /opracowania wstępne, materiały do większych prac itp./

W Serii Standartów publikowane są normatywy projektowania opracowane przez IUA. Seria ta będzie zanikać w tej formie wobec zmiany kierunku pracy Zakładu Normatywów.

Seria tłumaczeń ma zadanie upowszechnienia w języku polskim ciekawszych materiałów obcojęzycznych.

Uwagi dotyczące wydawnictw własnych IUA.

Dość przypadkowa tematyka poszczególnych zeszytów "Prac", "Biuletynu" i wydawnictw powielaczowych odzwierciedla brak jednolitego planu kierunkowego prac naukowo-badawczych IUA. Przy istnieniu jednolitego planu - oblicze wydawnictw własnych nabierze również jednolitości wyrazu.

Czy głównym kierunkiem będą "Prace IUA" o charakterze naukowym, czy wydawnictwa powielaczowe o charakterze naukowo-usługowym - zależy przede wszystkim od planu prac IUA /przewaga tematyki naukowo-badawczej czy usługowej/.

Istniejący obecnie zbyt duży udział prac przygotowanych poza IUA w wydawnictwach Instytutu ulec może zmniejszeniu pod warunkiem

- a. ustalania w planach rocznych wyraźnie adresata każdego opracowywanego tematu,
- b. przewidywania w roboczej dyspozycji pracy takiego układu pracy i stopnia jej opracowania, aby wynik nadawał się do publikacji zgodnie z przeznaczeniem.

Jednakże nie należałoby dążyć do zupełnego eliminowania z wydawnictw IUA prac z poza Instytutu. Łączność w tym względzie z Zakładami naukowymi wyższych uczelni i autorami z pośród pracowników Zarządów architektoniczno-budowlanych i biur projektowych może dać dobre wyniki.

Uwaga końcowa;

dość pilnym zadaniem bieżącym byłby przegląd prac zakończonych Instytutu pod kątem widzenia możliwości opublikowania niektórych z tych prac /po ich ew. zaktualizowaniu i opracowaniu redakcyjnym/ lub opublikowania streszczeń wyników tych prac, złożonych w Archiwum Działu Dokumentacji, z równoczesnym zawiadomieniem o możliwości wykorzystania pełnych tekstów w Ośrodku Dokumentacji.

Wydawnictwa pod opieką IUA.

W porozumieniu z PWT /obecnie "B i A"/ Instytut zapoczątkował serie wydawnicze, opracowywane przez autorów z poza Instytutu, przy kontroli programu i metody przez Instytut i przy wydatnej pomocy Instytutu w zakresie materiałów dokumentacyjnych.

Są to następujące serie:

1. Miasta polskie - monografie popularno-naukowe - opiekę nad monografiami o charakterze ściśle naukowym przejął Zakład prof. W. Ostrowskiego w PAN.
2. Mistrzowie architektury polskiej.
3. Poradnik architekta.
4. Detale architektoniczno-budowlane.

Kontynuacja serii "Miasta polskie" i "Mistrzowie architektury polskiej" wymaga decyzji. Serie "Poradnik architekta" i "Detale" powinny być kontynuowane.

Współpraca z wydawnictwami państwowymi.

Współpraca ta, szczególnie z "Budownictwem i Architekturą" rozwijała się z obustronną korzyścią. Kierownictwo "B i A" uważa za konieczne oparcie się na IUA co do kierunku planu wydawniczego, celowości wydania poszczególnych pozycji i wyboru opiniodawców dla poszczególnych prac. Instytut ma zapewnioną inicjatywę co do planu wydawniczego IUA, a olbrzymia większość autorów korzysta z usług dokumentacyjnych IUA! Współpraca ta jest również w pewnej mierze narzędziem Instytutu w koordynowaniu podejmowanych przez różne instytucje inicjatyw wydawniczych.

W węższym zakresie IUA współpracuje również z PWN.

Sugestje KUA co do koordynacji przez IUA fachowych czasopism krajowych, itd.

Stały kontakt IUA z "Architekturą", "Miastem" i NOT-em, który jest wydawcą czasopism techniczno-budowlanych pozwala wprowadzić na

wywieranie pewnego wpływu na tematykę tych czasopism, jednak w dotychczasowym układzie zadanie koordynacji przerastałoby możliwości Działu Dokumentacji, a chyba nawet Instytutu. Oficjalnie koordynacją zajmuje się CUW /Centralny Urząd Wydawnictw/ i corocznie odbywają się zebrania redakcji pism technicznych omawiające sprawy rozgraniczenia tematyki i błędów w tym zakresie wymagających wyrównania. Dział Dokumentacji obserwuje te zagadnienia, nie ma jednak możliwości podjęcia planowej pracy w tym względzie.

To samo dotyczy planowej akcji w zakresie filmu i radia. Wydaje się, iż potrzeby zakładów naukowych Instytutu w zakresie upowszechnienia osiągnięć IUA nie obejmują dotąd zakresu filmu i radia - /wyjątek mgr Twarowski - zagadnienie słońca w architekturze/.

